

Ранньомодерна Україна в сучасних західних інтерпретаціях

Опис (анотація): Навчальний курс присвячений всебічному аналізу концептуальних підходів до інтерпретації ранньомодерної української історії, притаманних сучасному науковому дискурсу в Європі, США, Канаді. Будуть відфільтровані історіографічні образи тогочасної України, які транслюються через засоби масової комунікації до свідомості західних еліт і широкого загалу, впливаючи на опрацювання політичних концепцій щодо України. Важливість з'ясування особливостей сучасних моделей саме ранньомодерного періоду визначається тим, що він є базовим для розуміння природи українського світу, ходи української історії, подальшої траєкторії розвитку України та Східної Європи загалом. Сучасний геополітичний розклад сил у регіоні сягає своїми коріннями тих часів. Ключова проблема курсу полягає в тому, щоб показати як стереотипні уявлення про ранньомодерну Україну, сформовані на Заході до кінця ХХ ст., впливають на сучасні інтерпретації, як останні трансформуються і під впливом чого, наскільки подібні та різняться українські, польські, німецькі, американські концептуалізації, як історіографічні концепції проникають у політичні розрахунки та впливають на ставлення Заходу до новітньої російсько-української війни.

Тип: цикл професійної підготовки (вибіркова).

Термін вивчення: 1 курс (3 семестр).

Кількість кредитів: 4 кредити ECTS: всього 120 год., з них: денна форма навчання – 40 год. аудиторних: 20 год. лекційних, 20 год. практичних занять. 80 год. самостійна робота

Викладацький склад: доктор історичних наук, професор Брехуненко Віктор Анатолійович

Мета курсу: з'ясування сутності сучасних західних наукових інтерпретацій ранньомодерної української історії.

Основні завдання дисципліни:

- дослідження процесу формування сучасних західних наукових уявлень про ранньомодерну українську історію
- ознайомлення студентів-істориків з основними польськими, німецькими, американськими, канадськими, англійськими концепціями;
- з'ясування наріжних підходів до пояснення ключових проблем: криза України у складі Речі Посполитої, генеза та сутність Ранньомодерної Української держави, проблема міжнародного визнання Гетьманщини, Переяславська рада 1654 р. та Гадяцька унія 1658 р., українсько-московські стосунки крізь призму московської експансії;
- вивчення впливу здобутків української історіографії на західні інтерпретації і навпаки;
- встановлення перегуків між науковими концепціями та політико-ідеологічними підходами західних еліт до визначення місця України у світі та до сучасної російсько-української війни;

Результати навчання: студенти мають знати:

- закономірності генези сучасних західних наукових уявлень про ранньомодерну українську історію;
- сутність сучасних підходів до пояснення наріжних проблем тогочасного буття України;
- причини та ключові напрямки еволюції наукових уявлень про ранньомодерну Україну;
- ключові польські, американські, англійські, канадські історіографічні моделі;
- концептуальне співвідношення українських та західних інтерпретацій;
- образи ранньомодерної України, трансльовані західними науковцями в суспільства;
- шляхи впливу українських істориків на західну думку і навпаки;
- позанаукові чинники еволюції сучасних західних інтерпретацій;

Студенти мають уміти:

- визначити зміст і завдання курсу;
- вільно володіти термінологічним апаратом курсу;
- аналізувати західні історіографічні концепції ранньомодерної української історії;

- визначати комплекс наукових та позанаукових причин, які впливають на появу тих чи інших пояснень української історії;
- проводити компаративні дослідження різних історіографічних моделей;
- з'ясувати наукові коріння різних політичних складових сучасних західних політичних концепцій щодо України;

Методи викладання дисципліни: використовуються загальні методи навчання, що містить у собі низку аспектів: гносеологічний (відповідність закономірностям пізнання); логіко-змістовий (використання методів навчання відповідно до законів мислення і змісту навчального матеріалу); психологічний (врахування психологічних механізмів пізнання); педагогічний (досягнення навчальної мети). Виходячи із джерел оволодіння знаннями, уміннями та навичками застосовуємо такі групи методів навчання: словесні, наочні, практичні. Зі словесних методів навчання використано: розповідь, пояснення, бесіда, лекція.

Методи оцінювання: поточне усне та письмове опитування, написання індивідуальних навчально-дослідних завдань та самостійних робіт, письмове тестування, модульна контрольна робота.

Розподіл балів, що присвоюються студентам:

Поточний контроль	Денна форма навчання		
	Самостійна робота	ІНДЗ	Модульна контрольна робота
40 балів	10 балів	10 балів	40 балів

Форма підсумкового контролю: залік

Перелік основної літератури:

1. Девіс Н. Європа. Історія. – Київ, 2001
2. Каппелер А. Росія як поліетнічна імперія.- Львів, 2005.- 360 с.
3. Каппелер А. Казаки. История и легенды, Ростов-на-Дону, 2013.
4. Литвин Г. З народу руського. Шляхта Київщини, Волині та Брацлавщини (1569-1648). – Київ, 2016.
5. Магочі П. Р.Україна: історія її земель та народів. - Ужгород, 2012.
6. Маслак В. Ранньомодерна українська державність очима сучасних польських та російських істориків. – Кам'янець-Подільський, 2014
7. Плохій С. Походження слов'янських націй. Домодерні ідентичності в Україні, Росії та Білорусі. – Київ, 2015
8. Плохій С. Брама Європи. Історія України від скіфських воєн до незалежності. – Харків, 2016.
9. Gierowski D. Wielka historia Polski. T. 5. Rzeczpospolita w dobie złotej wolności (1648-1763).- Kraków, 2004.
10. Davies B. I. Warfare, State and Society on the Black Sea Steppe, 1500-1700. – London and New York, 2007.
11. Drozdowski M. My o nas i o innych. Szlachta Rzeczypospolitej wobec Kozaczyzny zaporoskiej w latach 1648-1659. - Białystok, 2015
12. Kappeler Kleine Geschivhte der Ukraine. – Munchen, 2009.
13. Kroll P. Od ugody hadziackiej do Czudnowa. Ozaczyzna między Rzeczpospolitą a Moskwa w latach 1658-1660. – Warszawa, 2008.
14. 350-lecie unii hadzisackiej (1658-2008).- Warszaw, 2008.

Мова викладання: українська.